

Yksityistieavustukset 2023

TEKPALV 16.05.2023 § 51

11/10.03.01.06/2022

Valmistelija

Rakennusmestari

Virtain kaupungin yksityisteiden hoidon ja kunnossapidon avustamiseen hyväksytään seuraavat avustusperiaatteet:

Yksityistielle myönnetään avustusta vakituisen asutuksen (yksi ympärivuotinen asuttu kiinteistö) perusteella. Avustusta ei myönnetä mökkiteille. Avustettavan tien vähimmäispituus on 500 metriä.

Harkinnanvaraisesti voidaan myöntää avustusta muun liikenteellisen merkityksen perusteella. Tällaisia ovat mm. tien tieverkostollinen asema tieverkostollinen asema (tie yhdistää kaksi tai useampia teitä) tai jos muiden kuin tieosakkaiden liikennemäärä on tien kokonaisliikenteestä huomattava.

Erityisistä syistä voidaan tapauskohtaisesti avustaa teitä, jotka ovat alle 500 metriä. Erityisiä syitä voivat olla mm. invaliditeetti tai sairaus (terveysviranomaisen lausunnon mukaan). Silta tai luonnon olosuhteista johtuvat poikkeukselliset syyt kuten luonnon katastrofi, tulva tai maanvyöry.

Mikäli vakituinen asutus tien vaikutusalueella loppuu, avustus lakkautetaan seuraavan kalenterivuoden alussa.

Tarkemmat avustuskelpoisuusehdot, kunnossapitoluokkien määrittäminen ja laskentamenettely, pysyvän asutuksen pääsyteiden ohjeistus, avustuksen hakumenettely, hyväksyttävät kustannukset ja avustuksen määräytyminen seuraavasti:

Avustuskelpoisuuden ehtoja

Yksityistie on yksityistielain 84 §:n perusteella avustuskelpoinen, jos tietä koskevien asioiden hoitoa varten on perustettu tiekunta ja että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset, kuten lain 50 §:ssä edellytetään.

Tiellä on paikkakunnalla huomattava liikenteellinen merkitys tai se on tarpeellinen pysyvän asutuksen pääsytienä vähintään viidensadan metrin matkalla ja sen vaikutuspiirissä on vähintään yksi pysyvästi asuttu talous.

Tien tai sen osa ei ole avustuskelpoinen, jos

- se on pelkästään maa- tai metsätalouskäytössä (viljelytie, metsätie)
- se johtaa pelkästään vapaa-ajan asunnoille (mökeille)
- se on asemakaava-alueella (ranta-asemakaavoja lukuun ottamatta)

Pysyvän asutuksen pääsytie on avustuskelpoinen vain viimeiseen pysyvästi asuttuun talouteen saakka. Tällaisella tiellä myös avustettavan parantamishankkeen täytyy olla pysyvän asutuksen käyttämällä tienosalla. Mikäli tiellä on merkittävästi muiden, kuin tieosakkaiden aiheuttamaa läpikulkuliikennettä, on tie avustuskelpoinen koko pituudeltaan.

Kunnossapitoluokkien määrittäminen

Kunnossapitoavustusta saavat tiet jaetaan neljään kunnossapitoluokkaan. Rekisteröimättömien avustuskelpoisten teiden kohdalla noudatetaan kunnossapitoluokan 4 ehtoja. Luokitusta tehtäessä on käytetty pohjana yksityisteiden valtionavustuskelpoisuusohjeita. Tien kunnossapitoluokka määrätään sen kunnossapitotarpeen perusteella.

Tien kunnossapitoluokka määritellään seuraavin perustein:

Tien tai sen osan kunnossapitoluokka määritetään valtionavustuskelpoisuushakemuksessa esitettyjen ja tarkastettujen "vaikutusalueen maankäyttö ja liikennetietojen" -perusteella. Liikennettä aiheuttavista tekijöistä saa pisteitä seuraavan laskentakaavan mukaisesti:
 $P = A/3 + B/12 + C/150 + D/1000 + E/15 + F/5 + G/7 + H \cdot I/5 \cdot L + J \cdot I/50 \cdot L$,
jossa

P = kokonaispistemäärä

A = pysyvästi asuttujen talouksien lukumäärä

B = vapaa-ajan asuntojen lukumäärä

C = peltopinta-ala hehtaareina

D = metsäpinta-ala hehtaareina

E = kevyt linjaliikenne ajoneuvoina viikossa

F = raskas linjaliikenne ajoneuvoina viikossa

G = läpikulkuliikenne ajoneuvoina vuorokaudessa

H = raskas erityisliikenne ajoneuvoina viikossa

J = kevyt erityisliikenne ajoneuvoina viikossa

I = erityiskohteen etäisyys tien tai sen osan alkupäästä kilometreinä

L = tien tai sen osan pituus kilometreinä

Erityisliikenteellä tarkoitetaan tien varrella sijaitseviin koulutus-, palvelu- tai tuotantolaitoksiin sekä terminaaleihin suuntautuvaa liikennettä.

Jos tie jakautuu liikenteellisesti selvästi erilaisiin osiin, kunnossapitoluokka määritetään kullekin osalle erikseen. Erillistä määrittäystä ei kuitenkaan tehdä alle kilometrin pituiselle tien osalle.

Laskennassa saatu pistemäärä pyöristetään lähimpään täyteen kokonaislukuun. Tien kunnossapitoluokka määräytyy saadun pistemäärän perusteella seuraavasti:

Pistemäärä		Kunnossapitoluokka
vähintään 20	=20	1
10-19	=10 mutta <20	2
4 - 9	=4 mutta < 10	3
alle 4	<4	4

Laskennalliset kunnossapitokustannukset

Laskennallisia kunnossapitokustannuksia määritettäessä lähtökohtana käytettävät kunnossapidon kustannukset ovat vuoden 2002 kustannustasossa 910 euroa/km. Maarakennuskustannusindeksin muutoksen mukainen kustannustaso 2015/9 on 1275 euroa/km. Kustannusindeksi tarkistetaan neljän vuoden välein. Kustannusindeksi tarkistettu vuonna 2022.

Kunnossapitoluokittain kilometrikustannukset määritetään käyttäen seuraavia kertoimia.

Kunnossapitoluokka	Kerroin
1	1,50
2	1,25
3	1,00
4	0,75

Ennen uuden luokituksen käyttöönottoa avustusta hakevien tiekuntien liikenteelliset ja muut luokitukseen tarvittavat tiedot päivitetään ajantasaisiksi. Mikäli tiekunnissa tapahtuu pysyvän asutuksen muutoksia, tai muita merkittäviä muutoksia on luokitusta tarkasteltava vuosittain. Muilta osin tarkastelut tehdään neljän vuoden välein.

Enimmäisavustuksen suuruus

Tien kunnossapitoavustuksen suuruus määräytyy laskennallisesti tien tai tien osien kunnossapitoluokkien perusteella (YksTA 13 §)

Vuonna 2011 työryhmän esittämät enimmäiskustannukset ja kunnossapitoluokat, sekä indeksillä tarkistettut enimmäiskustannukset ovat seuraavat.

Kunnossapitoluokka	v. 2022 €/km
Kunnossapitoluokka 1	2016,50 €
Kunnossapitoluokka 2	1680,40 €
Kunnossapitoluokka 3	1344,30 €
Kunnossapitoluokka 4	1008,25 €

Pysyvän asutuksen pääsytiät

Pysyvän asutuksen pääsytienä pidetään yksityistieasetuksen 8§:n mukaan asutuksen pääasiallista kulkuyhteyttä paikalliseen hallinto- tai palvelukeskukseen.

Avustuskelpoisuuden ehtona on, että tie tai sen osa toimii tällaisena pääsytienä yhtäjaksoisesti yhteensä vähintään 500 metrin matkalla. Tien vaikutuspiirissä on oltava vähintään yksi pysyvästi asuttu talous. Pysyvästi asuttuna taloutena pidetään asuntoa, jossa asutaan ympäri vuoden ja joka on väestölain (507/1993) väestötietojärjestelmään tallennettu asuinpaikka. (YksTA 8§)

Hakumenettely ja hyväksyttävät kustannukset

Kunnossapitoavustusta voivat hakea järjestäytyneet tiekunnat.

Avustushakemus liitteineen tuli jättää Virtain kaupungin tekniselle osastolle 2.4.2023 mennessä. Hakemus oli saatavilla myös osoitteessa www.virrat.fi/tekniset_palvelut.

Tiekunnan on liitettävä hakemukseen jäljennös tiekunnan tilinpäätöstiedoista (huom. alkuperäiset tositteet säilytetään tiekunnan arkistossa mahdollista tarkastusta varten).

Edelleen tiekuntien on liitettävä avustushakemukseen jäljennös tiekunnan vuosikokouksen pöytäkirjasta, josta ilmenee kunnossapitovuoden tilien tarkastus ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille.

Kunnossapitokustannuksiin hyväksytään myös kohtuulliset hallintokustannukset (kirjanpito yms.). Perusparannushankkeiden avustus on harkinnanvaraista kuten hoito- ja kunnossapitokustannuksetkin.

Avustusta myönnetään vuotuisiin kunnossapitokuluihin toteutuneiden

kustannusten perusteella. Mikäli toteutuneet kustannukset ylittävät kunnossapitoluokan laskennalliset kustannukset käytetään avustusperusteena laskennallisia kustannuksia.

Avustuksen määräytyminen

Avustuksen taso määräytyy vuosittain kaupungin valtuuston päättämän määrärahan puitteissa.

Tienpitäjältä edellytetään kussakin tapauksessa vähintään 20% omavastuuosuutta hoito- ja kunnossapitokustannuksissa.

Virtain kaupungilla on hyväksytty seuraavat avustusperiaatteet:

Teknisen lautakunnan vuoden 2022 talousarviossa on varattu yksityistieavustuksiin ja perusparannushankkeisiin 265.000 euron määräraha.

Tekninen lautakunta myöntää vuosittain avustusta yksityisteiden tienpitäjille toteutuneiden kunnossapitomenojen mukaan.

Avustusta jaettaessa käytetään 2011 hyväksytyjä avustusehtoja.

Avustukset teittain pykälän liitteenä.

Esittelijä

Tekninen johtaja Jussi Lähteenmäki

Päätösehdotus

Teknisten palveluiden lautakunta päättää myöntää yksityisteiden tienpitoon kunnossapitoavustusta seuraavasti.

Tieryhmä I tiekunnat, liite 1

hakemuksien lukumäärä 138 kpl

teiden yhteispituus 375,62 km

tiekuntien ilmoittamat kustannukset 520.400,42 €

tekniikan lautakunnan hyväksymät kustannukset 400.847,97 €

avustukset yhteensä 240.105,48 €

Neljän tiekunnan avustus ehdollisena, kunnes tilinpäätöstiedot on toimitettu.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja

Rakennusmestari Pia Maskonen, 044 7151 362
etunimi.sukunimi@virrat.fi

Jakelu

Tiekunnat

Esteelliset tiekunnittain:

Ari Rajamäki: 15. Niinimäki, 22. Koivisto, 36. Aho, 245. Ilvesniemi

Pasi Aho: 1. Koro-Pirttimäki, 116. Kallioniemi

Jussi Helin: 69. Purra

Auli Arpiainen: 47. Kortesus, 244. Sipilä-Vaskisalo

Riitta Mäki: 26. Rintamäki

Anssi Nyman: 345. Rajaniemi, 13. Vanha Maantie

Esteelliset poistuivat kokouksesta vuorollaan kunkin tien yksityistieavustusta päätettäessä. Puheenjohtajan esteellisyyden ajan puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Riitta Mäki.

Asiantuntijana pykälän käsittelyn ajan toimi rakennusmestari Pia Maskonen. Maskonen poistui kokouksesta klo 17:15.